

OBRAZLOŽENJE

Prijedloga odluke o ozelenjivanju dvorišta

I. PRAVNI TEMELJ ZA DONOŠENJE ODLUKE

Pravni temelj za donošenje Odluke o ozelenjivanju dvorišta je članak 41. točka 2. Statuta Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 23/16, 2/18, 23/18, 3/20, 3/21, 11/21 – pročišćeni tekst i 16/22) koji propisuje da Gradska skupština Grada Zagreba donosi odluke i druge opće akte kojima uređuje pitanja iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba, a u vezi s točkom 5. Strateškoplanski okvir, podtočkom 5.4. Posebni ciljevi, razvojne mjere i aktivnosti Strategije zelene urbane obnove Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 42/23), svrha koje je poticanje razvoja zelene infrastrukture u urbanom području kako bi se osigurala zelena tranzicija i budući održivi razvoj prostora, te doprinijelo postizanju klimatske neutralnosti Grada Zagreba i sveukupnoj otpornosti na prirodne i antropološke rizike.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI I SVRHA KOJA SE ŽELI POSTIĆI UREĐIVANJEM ODNOSA NA PREDLOŽENI NAČIN

Gradska skupština Grada Zagreba donijela je Strategiju zelene urbane obnove Grada Zagreba. Svrha Strategije je poticanje razvoja zelene infrastrukture u urbanom području kako bi se osigurala zelena tranzicija i budući održivi razvoj prostora te doprinijelo postizanju klimatske neutralnosti Grada Zagreba i sveukupnoj otpornosti na prirodne i antropološke rizike. Strategijom su određeni i strateški ciljevi razvoja zelene infrastrukture i kružnog gospodarenja prostorom i zgradama koji se provode razvojnim mjerama i aktivnostima. Unutar strateškog cilja provodi se mjera uspostava sustava poticanja unapređenje ekoloških uvjeta na privatnim posjedima poticanjem ozelenjivanja dvorišta. Za postizanje rezultata zelene urbane obnove na privatnim površinama predlaže se da se vlasnicima/suvlasnicima zgrada olakša uređivanje dvorišta i zelenih površina provođenjem i financiranjem mjera ozelenjivanja dvorišta u cilju sadnje autohtonih stabala i niskog raslinja što će dugoročno stvoriti kvalitetnije uvjete života za stanare, a istovremeno bi se aktivnostima ozelenjivanja smanjivali sve veći negativni utjecaji klimatskih promjena. Provodio se pilot-projekt za uređenje dvorišta kojim su bila obuhvaćena pilot-područja blokovske strukture Donjega Grada, Gornjega Grada – Medveščaka, Črnomerca, Trešnjevke – Sjever i Maksimira. Od ukupno 220 iskaza interesa za sudjelovanjem u pilot-projektu, odabrano je sedam lokacija.

Na temelju rezultata pilot projekta, a u svrhu provedbe ciljeva zelene politike Grada Zagreba, izrađen je Prijedlog odluke. Ovim Prijedlogom odluke propisuju se uvjeti i način provođenja i financiranja mjera ozelenjivanja dvorišta. Grad Zagreb provodit će i financirati mjere ozelenjivanja dvorišta koje doprinose prilagodbi klimatskim promjenama, unapređenju biološke raznolikosti i smanjenju potrošnje energije koje će obuhvaćati uklanjanje vodonepropusnih opločenja i postavljanje i uređenje vodopropusnih površina ili reflektirajućih opločenja, sadnju drveća i niskog raslinja, uređenje travnjaka, uređenje kišnih vrtova, uređenje bioraznolike cvjetne livade, pripreme gredica za uzgoj bilja, postavu ozelenjenih sjenica, postavu elemenata za sjedenje, postavu hotela/kućica za kukce i ptice, sakupljanje kišnice za održavanje zelenih površina, postavljanje dječjih sprava za igru i elemenata za sjedenje, postavljanje kompostera te postavljanje rasvjete koja koristi energiju sunca.

Za provođenje i financiranje mjera ozelenjivanja dvorišta predlaže se da gradonačelnik objavi javni poziv na koji se mogu javiti svi zainteresirani građani. Gradonačelnik na prijedlog Povjerenstva donosi zaključak kojim se utvrđuje redosljed dvorišta za provođenje i financiranje mjera ozelenjivanja dvorišta na temelju kriterija sadnje stabala, mogućnost zamjene vodonepropusnih površina vodopropusnima, doprinos biološkoj raznolikosti, javna dostupnost dvorišta za druge korisnike.

Za provedbu mjera ozelenjivanja dvorišta podnositeljima zahtjeva koje će nadležno tijelo pisano obavijestiti da im je odobreno provođenje i financiranje mjera ozelenjivanja dvorišta izrađuje se geodetski snimak postojećeg stanja dvorišta i projekt krajobraznog uređenja dvorišta prema prostornim mogućnostima i iskazanom prijedlogu mjera ozelenjivanja od strane podnositelja zahtjeva, a Grad Zagreb odabrat će ovlaštenog geodeta, projektanta, izvođača radova i stručni nadzor prema propisima o javnoj nabavi. Grad Zagreb će s podnositeljem zahtjeva kojem je odobreno provođenje i financiranje mjera ozelenjivanja dvorišta sklopiti ugovor kojim će se utvrditi međusobna prava i obveze, a osobito da će Grad Zagreb financirati ozelenjivanje dvorišta, da podnositelj zahtjeva kojem je odobreno financiranje ozelenjivanja dvorišta neće potraživati od Grada Zagreba naknadu štete ako do štete dođe prilikom izvođenja radova uslijed okolnosti koje nisu mogle biti poznate izvođaču radova i nadležnom tijelu, da se obvezuje na održavanje ozelenjenog dvorišta, da dozvoljava fotografiranje dvorišta i korištenje fotografija za javno-komunikacijske aktivnosti ozelenjivanja dvorišta i da će omogućiti pristup ozelenjenom dvorištu za potrebe stručnih i edukacijskih posjeta u organizaciji Grada Zagreba.

Ozelenjivanje dvorišta može se provesti samo jednom za isto dvorište, a sve do iskorištenja sredstava osiguranih u proračunu Grada Zagreba. Financiranjem i provođenjem mjera ozelenjivanja dvorišta prvenstveno će se doprinijeti povećanju broja stabala, grmlja te zelenih, cvjetnih oaza unutar grada koje će podići kvalitetu života kako za pojedince tako i za cjelokupnu zajednicu, a ujedno potaknuti građane da sami brinu o održavanju svojih dvorišta i doprinose ciljevima prilagodbe klimatskim promjenama i kvalitetnijeg življenja.

Temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22) o Nacrtu prijedloga Odluke o ozelenjivanja dvorišta provodilo se internetsko savjetovanje u razdoblju od 18. srpnja do 17. kolovoza 2024.

III. SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ODLUKE

Za provođenje ove odluke osigurana su sredstva u Proračunu Grada Zagreba za 2024. i projekcijama za 2025. i 2026. godinu.

IV. OBRAZLOŽENJE ODREĐABA PRIJEDLOGA ODLUKE

Člankom 1. propisuje se da se ovom odlukom određuju uvjeti i način provođenja i financiranja mjera ozelenjivanja dvorišta na području Grada Zagreba u cilju prilagodbe klimatskim promjenama, unapređenju biološke raznolikosti i smanjenju potrošnje energije.

Člankom 2. propisuje se da se dvorištima u smislu ove odluke smatraju neizgrađeni dijelovi građevnih čestica zgrada koje su u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu fizičkih i pravnih osoba osim zgrada koje su u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

Člankom 3. određuje se da će Grad Zagreba provoditi i financirati mjere ozelenjivanja dvorišta i to: uklanjanja vodonepropusnih opločenja (asfalt, beton), postavljanje i uređenja vodopropusnih površina (zelene površine, vodopropusno opločenje), postavljanje i uređenje reflektirajućih opločenja, sadnju autohtonih stabala, sadnju niskog raslinja, uređenja travnjaka, uređenja kišnih vrtova, uređenja bioraznolike cvjetne livade, pripreme gredica za uzgoj povrća i začinskog bilja, postavu ozelenjenih sjenica, postavu elemenata za sjedenje, postavu hotela/kućica za kukce i ptice, sakupljanja kišnice za održavanje zelenih površina, postavu dječjih sprava za igru, postavu kompostera te postavu rasvjete koja koristi energiju sunca.

Člankom 4. propisuje se da će gradonačelnik Grada Zagreba za ozelenjivanje dvorišta na službenoj stranici Grada Zagreba objaviti javni poziv i propisuje se sadržaj javnog poziva.

Člankom 5. propisuje se tko može podnijeti zahtjev i što taj zahtjev treba sadržavati.

Člankom 6. utvrđuju se kriteriji i bodovi za odobravanje financiranja i provođenje mjera ozelenjivanja dvorišta.

Člankom 7. propisuje se da će nadležno tijelo utvrditi potpunost zahtjeva. Ako je zahtjev nepotpun, zatražit će od podnositelja zahtjeva dopunu zahtjeva. Podnositelj zahtjeva dužan je zahtjev dopuniti u roku od 30 dana od dana dostave poziva za dopunu zahtjeva. Ako podnositelj zahtjeva u navedenom roku ne dopuni zahtjev, smatrat će se da je odustao od zahtjeva.

Člankom 8. propisuje se da gradonačelnik Grada Zagreba osniva i imenuje Povjerenstvo za ozelenjivanje dvorišta, broj članova i zadaće Povjerenstva. Nadalje se propisuje da gradonačelnik na temelju prijedloga Povjerenstva donosi zaključak kojim se utvrđuje redoslijed dvorišta za provođenje i financiranje mjera ozelenjivanja.

Člankom 9. propisuje se da se za provedbu mjera ozelenjivanja dvorišta podnositelja zahtjeva kojeg je nadležno tijelo pisano obavijestilo da mu je odobreno provođenje i financiranje mjera ozelenjivanja dvorišta, izrađuje geodetski snimak postojećeg stanja dvorišta i projekt krajobraznoga uređenje te da Grad Zagreb odabire ovlaštenog geodeta, projektanta, izvođača radova i stručni nadzor prema propisima o javnoj nabavi.

Članak 10. propisuje se da će Grad Zagreb s podnositeljem zahtjeva kojem je odobreno financiranje i provođenje mjera ozelenjivanja dvorišta sklopiti ugovor kojim će se utvrditi međusobna prava i obveze.

Članak 11. propisuje se da Grad Zagreb provoditi i financirati mjere ozelenjivanja dvorišta do iskorištenja sredstva osiguranih u proračunu Grada Zagreba te da se mjere ozelenjivanja mogu ostvariti samo jedanput za isto dvorište.

Članak 12. propisuje se dan stupanja na snagu ove odluke sukladno članku 119. stavka 2. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/23) kojim je propisano da odluke i drugi opći akti stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave u Službenom glasniku.